PHOTOSHOP Fördjupning

I denna bok har vi använt svensk version av Photoshop installerad på Windows. Arbetar du på Mac kan det se lite annorlunda ut hos dig:

- Filhanteringen skiljer sig mellan Mac och pc.
- Tangenten Kommando används i stället för tangenten Ctrl.
- Tangenten Ctrl används i stället för att högerklicka.
- Programinställningar finns på menyn **Photoshop** i stället för menyn **Redigera**.

Till boken medföljer ett antal övningsfiler som du hämtar från vår webbplats:

- 1. Visa webbplatsen **docendo.se**.
- 2. Sök efter artikelnumret 4036 och klicka på titeln Photoshop Fördjupning.
- 3. Klicka på filen 4036.zip under rubriken Övningsfiler för att hämta filen.
- 4. Kopiera eller extrahera filen till en egen mapp och placera den på lämplig plats på din dator.

Copyright © Docendo AB

Det är förbjudet att kopiera bilder och text i denna bok genom att trycka, fotokopiera, skanna eller på annat sätt mångfaldiga enligt upphovsrättslagen.

Våra böcker och tillhörande produkter är noggrant kontrollerade, men det är ändå möjligt att fel kan förekomma. Vi tar gärna emot förbättringsförslag.

Produkt- och producentnamnen som används i boken är ägarens varumärken eller registrerade varumärken.

Tryckeri: Lenanders Grafiska, Sverige 2021 Första upplagan, första tryckningen

ISBN: 978-91-7531-147-0 Artikelnummer: 4036

Författare: Eva Ansell

Omslag: Docendo AB Bild på omslaget: © Adobe Stock

Innehållsförteckning

Hantera lager
Lägga till lager
Blandningslägen, opacitet och fyllning 7 Bakgrundslager 7 Lägga samman lager 8 Låssa lager 9 Storlek på arbetsyta 10 Lagermask 11 Skapa lagermask via markering 11 Skapa lagermask via penseln 12 Redigera lagermask. 13 Justera lager automatiskt. 15 Urklippsmask 16 Skapa en spegling 18 Lagergrupper 20 Skapa lagergrupper 21
Bakgrundslager 7 Lägga samman lager 8 Låsa lager 9 Storlek på arbetsyta 10 Lagermask 11 Skapa lagermask via markering 11 Skapa lagermask via penseln 12 Redigera lagermask. 13 Justera lager automatiskt. 15 Urklippsmask 16 Skapa en spegling 18 Lagergrupper 20 Skapa lagergrupper 21
Lägga samman lager8Låsa lager9Storlek på arbetsyta10Lagermask11Skapa lagermask via markering11Skapa lagermask via penseln12Redigera lagermask13Justera lager automatiskt15Urklippsmask16Skapa en spegling18Lagergrupper20Skapa lagergrupper21
Låsa lager9Storlek på arbetsyta10Lagermask11Skapa lagermask via markering11Skapa lagermask via penseln12Redigera lagermask.13Justera lager automatiskt15Urklippsmask16Skapa en spegling18Lagergrupper20Skapa lagergrupper21
Storlek på arbetsyta 10 Lagermask 11 Skapa lagermask via markering 11 Skapa lagermask via penseln 12 Redigera lagermask. 13 Justera lager automatiskt 15 Urklippsmask 16 Skapa en spegling 18 Lagergrupper 20 Skapa lagergrupper 21
Lagermask. II Skapa lagermask via markering II Skapa lagermask via penseln I2 Redigera lagermask. I3 Justera lager automatiskt I5 Urklippsmask I6 Skapa en spegling I8 Lagergrupper 20 Skapa lagergrupper 21
Skapa lagermask via markering II Skapa lagermask via penseln I2 Redigera lagermask I3 Justera lager automatiskt I5 Urklippsmask I6 Skapa en spegling I8 Lagergrupper 20 Skapa lagergrupper 21
Skapa lagermask via penseln.12Redigera lagermask.13Justera lager automatiskt.15Urklippsmask16Skapa en spegling.18Lagergrupper.20Skapa lagergrupper.21
Redigera lagermask
Justera lager automatiskt
Urklippsmask
Skapa en spegling
Lagergrupper
Skapa lagergrupper21
Flytta lager mellan grupper23
Använda justeringslager på ett lager24
Lägga till textlager24
Lägga till lager i befintlig grupp25
Extra övningar
2 lustera bilder 28
Reskära och räta unn 78
Reskära bilder 78
Räta unn hilder 79
litäka hildens arbetsyta 30
lusteringslager 31
Skana justeringslager 31
Nivåer 37
Kurvor 33
Intensitet/kontrast 34
lustera en färgkanal 34
Justera del av hild med lagermask 35
Ändra opacitet nå justeringslager 36
Redigera justeringslager 37
Koniera justeringslager 38
Skuggor och högdagrar
Fixeringar 40
Panelen Händelser. 40
Skapa fixering
Skapa dokument från fixering 41
Extra övningar

3 Korrigera färger	
Färger	43
Komplementfärger	43
Kanaler	44
Panelen Info	44
Färgprover	45
Färgjusteringar	45
Färgbalans	46
Nyans/mättnad	48
Lyster	49
Nivåer	50
Fotofilter	51
Selektiv färgändring	52
Lägga till lagermask i justeringslager	53
Konvertera till svartvitt	54
Visa en färg i svartvit bild	55
Fyllningslager	56
Enfärgad	56
Övertoning	57
Mönster	58
Extra övningar	58
4 Markera och retuschera	
Snabha markeringar	
Markera huvudmotivet	60
Markera himmel	61
Markera obiekt	61
Markera färgområde	
Markera fokusyta	63
Lagermasker	
Flytta lagermask	65
Finiustera lagermask	
Delvis genomskinlig lagermask	
Markera och maskera	67
Snabbmasker och alfakanaler	
Alfakanaler	
Snabbmasker	
Retuschera bilder	
Innehållsanpassad fyllning	75
Smart lagningspensel	78
Ersätt himmel	
Klonstämpeln	80
Retuschera med filter	82
Extra övningar	83
0	

5 Filter	84
Filtergalleriet	84
Skärpa och oskärpa	86
Oskarp mask	86
Smart skärpa	87
Linsoskärpa	88
Rörelseoskärpa	
Förvrängning och återgivning	90
Sfär	90
Linsöverstrålning	92
Ljuseffekter	
Gör flytande	95
, Använda verktygspanelen	96
Texter	97
Neurala filter	
Extra övningar	

6	Penslar	och	smarta	objekt	10	I
-						

Penslar	101
Skapa egna penslar	102
Definiera pensel	
Hämta penslar	104
Mönster	105
Måla med mönster	105
Definiera mönster	105
Fylla med mönster	
Smarta objekt	107
Skapa smarta objekt	107
Redigera innehållet	
Konvertera till smarta objekt	
Smarta filter	
Använda smarta filter	
Redigera smarta filter	
Maskera smarta filter	111
Extra övningar	

7 Valitavenafik ash taxtav	
/ vektorgrafik och texter	113
Vektorgrafik	113
Rita former	113
Kombinera former	115
Egen form	115
Rita banor	116
Fylla bana	117
Redigera banor	119
Exportera banor	120
Texter	121
Infoga och formatera texter	121
Avstava texter	122
Lagerstilar på texter	122
Texter inuti och på banor	123

Stilar	125
Använda stilar	125
Redigera stilar	126
Skapa egna stilar	127
Använda lagerstil för att klippa hål i lager	128
Extra övningar	130
8 Specialfunktioner	131
HDR	131
Lägga samman till UDR	ارا ادا
Lagga Samman tin HDN	וכו ככו
Juster a HDR-tolling Radigara UDR bildar	ررا درا
Comero Pour	נכו ככו
Calliera Naw	ככו גכו
Spare Dow bilder	134 זכו
Spara Naw-Dilder	ככו זכו
Lamera Kaw-filter	כנו ענו
Panoramabilder	130
Extra övningar	137
9 Bilder för tryck och webb	138
Färgsystem	138
Bildskärmen	138
Tryckfärger	138
Färgmodeller	139
Färgomfång	140
Färghantering	141
Installera ICC-profiler	141
Färginställningar	141
Tryckbarhetsvarning	142
Storlek och upplösning	143
Ändra bildstorlek och upplösning	143
Utskriftsstorlek	145
Bildformat	145
Exportera bilder	
10 Automatisera arbetet	148
Funktionsmakron	148
Spela upp standardfunktionsmakron	148
Lägga till uppsättningar	149
Andra inställningar vid uppspelning av makro	150
Spela in makron	151
Redigera makron	152
Skapa droplet	154
Bearbeta grupp med filer	155
Bildbearbetaren	156
Sakregister	157

3 Korrigera färger

Färger	43
Färgjusteringar	45
Konvertera till svartvitt	54

Fyllningslager	56
Extra övningar	58

Färger

Alla färger i spektrumet utgår från de tre grundfärgerna som finns i färgmodellen RGB eller CMYK. Svart och vitt räknas inte som färger på samma sätt som andra färger. Man kan säga att vitt är alla färger som finns och svart är inga färger alls.

Läs mer om färgmodellerna i avsnittet Färgmodeller på sidan 139.

Genom att blanda lika delar av grundfärgerna får du fram de sekundära färgerna vilka visas i bilderna nedan. Färgcirkeln längre ner på sidan visar även färgen som blir när du blandar den primära och sekundära färgen.

RGB (Röd, Grön, Blå)

CMYK (Cyan, Magenta, Yellow, BlacK)

Komplementfärger

När du korrigerar färger är det bra att titta på en färgcirkel för att se hur de olika färgerna påverkar varandra. De färger som finns mitt emot varandra i cirkeln kallas för komplementfärger (ibland kallas de för motsatsfärger eftersom de finns på motsatta sidan av färgcirkeln).

Som du ser i färgcirkeln är komplementfärgen till blått gult. Tittar du på färgmodellen RGB ovan ser du att gult uppstår när de två andra grundfärgerna blandas (det vill säga när rött och grönt blandas). Motsatsfärgen innehåller alltså inget av den andra färgen. I färgmodellen CMYK uppstår blått när cyan och magenta blandas.

Väljer du att minska mängden gult i en bild, ökar du samtidigt den gula färgens komplementfärg, det vill säga den blå färgen i bilden kommer att öka. Du kan också justera en färg genom att öka eller minska de intilliggande färgerna i cirkeln. På detta sätt kan du styra bildens färgbalans och få en bättre bild.

Kanaler

En RGB-bild är avsedd för visning på skärm och består av de tre färgerna rött, grönt och blått. För att spara information om färgerna i en bild används kanaler, en kanal för varje färg samt en sammansatt kanal (RGB) som används när du visar och redigerar bilden.

1. Öppna övningsbilden Förgätmigej och välj Fönster, Kanaler för att visa panelen Kanaler.

Lager Banor Kanale	er 📃
o 🚺 RGB	Otrl+2
👁 💓 Röd	Otrl+3
👁 😭 Grön	Otrl+4
• • B	Otrl+5
	o 🖸 🗉 💼

Överst finns den sammansatta kanalen RGB som visar hela bilden. Därefter finns en kanal för varje färg: Röd, Grön och Blå.

Tittar du på den gröna kanalen ser du att det gröna gräset i bilden är ljusast och i den blå kanalen är blombladen ljusast.

I panelen visas alla kanaler i bilden som miniatyrbilder i gråskala. Precis som i lagermasker visas det som är synligt i bilden med ljus färg. Om en färg helt saknas i bilden visas det med svart färg i kanalens miniatyrbild.

2. Stäng bilden utan att spara.

Panelen Info

I panelen Info ser du vilka färgvärden som pixeln under muspekaren har.

- 1. Öppna övningsbilden Savann och visa panelen Info genom att välja Fönster, Info.
- 2. Peka på den vita ytan på en av fåglarna. I panelen **Info** visas färgens sammansättning vid muspekaren. Här ser du att rött dominerar över grönt och blått.

I RGB-systemet, där R=0, G=0 och B=0 ger svart färg och R=255, G=255 och B=255 ger vit färg, får vi en mer eller mindre grå ton om R, G och B har ungefär samma värde.

Genom att titta på panelen Info ser vi att övningsbilden har felaktiga färger eftersom den vita ytan innehåller mer rött än någon annan färg.

Färgprover

Med verktyget Färgprov kan du ta upp till fyra färgprov som visar färgvärden från olika platser i bilden. Informationen visas i panelen Info.

- 1. Fortsätt med bilden Savann och välj verktyget Färgprov.
- **2.** Zooma in fågeln och klicka med pipetten på den vita ytan. Nu läggs ett märke till i bilden och färgvärdena visas i panelen Info.
- **3.** Klicka sedan på bläsen på den främre bocken för att ta ytterligare ett färgprov.

Färgproven visas så länge verktyget Färgprov är valt. De sparas i dokumentet tills du tar bort dem genom att dra dem utanför dokumentet eller genom att klicka på Radera allt i alternativfältet.

Färgjusteringar

I Photoshop finns det flera olika verktyg som du kan använda för att korrigera färgerna i en bild, till exempel justera färgnyans och mättnad. Vilket som passar bäst kan bero på om du vill förändra, förstärka eller förminska färgen.

Tänk på att en färgupplevelse ofta är subjektiv. Ta gärna egna färgtonsbeslut i övningarna så att du själv blir nöjd med resultatet.

Justeringslager

Vi har tidigare använt panelen Justeringar för att korrigera toner i bilder. Justeringslager kan även användas för att justera färger i bilderna. Fördelen med denna metod är att det är en icke-förstörande redigering. Du kan enkelt prova olika inställningar, fortsätta att redigera justeringen vid ett senare tillfälle men också dölja eller ta bort ett justeringslager för att åter visa originalbilden.

Som vanligt när du korrigerar ett foto är det viktigt att du använder de olika effekterna med måtta. Om du överdriver styrkan av olika effekter, kommer fotot att se onaturligt ut. Många av alternativen som finns på panelen Justeringar finns även på undermenyn **Bild**, **Justeringar**. Använder du dessa alternativ sker ändringen direkt på bilden och du kan inte återgå till originalet. Vi rekommenderar därför att du använder justeringslager i så stor utsträckning som möjligt.

Färgbalans

2.

Med hjälp av justeringslagret Färgbalans kan du ändra förhållandet mellan färger i en bild och på så sätt få färger och ljus att matchas bättre. När du arbetar med färgbalans är det bra att känna till färgernas komplementfärger, läs mer i avsnittet Komplementfärger på sidan 43.

1. Fortsätt med bilden Savann.

Kontrollera värdena för det första färgprovet i panelen Info. Som du ser är värdet för rött mycket högre än blått. Minska därför mängden röd färg genom att dra reglaget **Cyan - Röd** åt vänster mot Cyan. Bildens färgbalans har nu förbättrats och i panelen Info visas både färgvärdet före och efter justeringen.

- 3. Förstärk även den blåa färgen genom att dra reglaget Gul-Blå åt höger.
- **4.** Fortsätt att justera reglagen tills värdena för **R**, **G** och **B** är ungefär lika. Nu har vitbalansen förbättrats i bilden.

5. Spara bilden som Savann, färgbalans och stäng den sedan.

Du ska nu använda Färgbalans för att skapa en varmare och somrigare ton i en bild:

- 1. Öppna övningsbilden Regatta och markera hela himlen med valfritt verktyg.
- 2. Visa panelen Justeringar och klicka på Färgbalans.
- 3. Kontrollera att Mellantoner är valt i listrutan Ton.
- 4. Förstärk färgen cyan genom att dra reglaget Cyan Röd helt åt vänster mot Cyan.
- 5. Förstärk färgen grön genom att dra reglaget Magenta Grön lite åt höger, till 20.
- 6. Förstärk den blåa färgen genom att dra reglaget Gul-Blå helt åt höger.

Genom att göra en markering innan du lägger till ett justeringslager, skapas automatiskt en lagermask. Justeringen påverkar då bara det markerade området.

- 7. Aktivera bakgrundslagret och markera vattnet.
- 8. Skapa ytterligare ett justeringslager för **Färgbalans** och justera mellantonerna så att vattnet ser varmare ut (öka mängden cyan och mängden grönt).
- 9. Välj Högdagrar i listrutan Ton och öka mängden cyan till cirka -15.
- 10. Spara bilden som Regatta, justerad.

Nyans/mättnad

Vi har tidigare tittat på hur du kan använda Nyans/mättnad på en markerad del av bilden för att göra den tydligare. Du kan också använda justeringslagret för att ändra färger i en bild eller öka mättnaden för vissa färger.

- 1. Fortsätt med Regatta, justerad och aktivera bakgrunden.
- 2. Visa panelen Justeringar och klicka på Nyans/mättnad.
- **3.** Kontrollera att **Master** är valt i listrutan för färgområde så att hela bilden påverkas av justeringen.
- 4. Förstärk färgerna i bilden genom att dra reglaget för Mättnad åt höger. Drar du för långt kommer bilden att bli övermättad.
- 5. Skapa ytterligare ett justeringslager för Nyans/mättnad.
- 6. Välj **Röda** i listrutan för färgområde för att bara justera de röda färgerna i bilden. Använd reglaget **Nyans** och ändra till grön färg.

Lägg till en justering	
🔆 🕮 🖼 🗹	
🖽 🕰 🗖 📽 🖽	
Egenskaper Justeringar Bibli	otek 🔳
Förinställning: Egen	
👑 Master	
Nyans:	
A	
Mättnad:	+30
Ljushet:	0
🧗 🥂 🥂 🗆 Färga	

🚛 ଦ୍ର 🗗 💿 🛍

7. Gör på samma sätt för att ändra de gula färgerna till röda. Öka samtidigt mättnaden så att den röda färgen blir tydligare.

När du väljer att justera specifika färger i en bild upptäcker du ibland att en färg finns på fler ställen än du först tror. För att då kunna styra vilka objekt som ska påverkas av nyansförändringen kan du först skapa en markering.

Om bilden inte innehåller några färger, om den består av vita, gråa och svarta toner, behöver du markera rutan Färga för att kunna ändra nyans.

8. Spara och stäng bilden.

Originalbilden.

Här har vi justerat färgbalansen, ökat mättnaden samt ändrat vissa nyanser i bilden.

Lyster

I stället för att använda Nyans/mättnad för att öka mättnaden i en bild, kan du använda funktionen Lyster. Denna funktion ökar mättnaden för färger som inte redan är mättade, vilket gör att färgerna inte blir övermättade. Färger som redan är mättade påverkas inte i samma utsträckning.

- 1. Öppna den oredigerade övningsbilden Regatta igen.
- 2. Visa panelen Justeringar och klicka på Lyster.
- **3.** Dra reglaget för **Mättnad** till **+100**. Mättnaden ökar för alla färger i bilden, men på ett mer skonsamt sätt än med funktionen Nyans/mättnad som du har använt tidigare.

För att minska mättnaden drar du i stället reglagen åt vänster.

- **4.** Klicka på **Återställ till justeringsstandard** för att återställa justeringslagret (ta bort justeringen av mättnad).
- 5. Dra reglaget för Lyster till +100 för att öka mättnaden på de färger som är mindre mättade. Denna metod förhindrar att det uppstår ett bortfall när färgerna mättas.

Originalbilden.

Skulle du använda funktionen Nyans/mättnad och öka mättnaden fullt, blir färgerna övermättade och bilden ser onaturlig ut.

Mättnad: alla färger mättas på ett mer diskret sätt vilket ger ett mer naturligt resultat.

Lyster: endast färger med låg mättnad mättas, vilket hindrar färgbortfall.

6. Spara bilden som Regatta, lyster och stäng den sedan.

PHOTOSHOP Fördjupning

Photoshop är ett avancerat bildredigeringsprogram som ger dig möjligheter att bearbeta och förbättra dina digitala bilder på många olika sätt. I den här fördjupningsboken bygger du vidare på de kunskaper du fått i grundboken. Du kommer lära dig mer om lager, bildjusteringar, retuscheringar och att hantera lagermasker.

I Photoshop finns en mängd olika filter och vi ska titta närmare på några av de mest användbara. I boken beskrivs även hur du arbetar med smarta objekt, penslar och ritstiftet. Vi tittar också på funktioner för RAW-format, HDR- och panoramabilder samt hur du kan automatisera ditt arbete med hjälp av makron. När du gått igenom boken har du goda kunskaper om programmet och dess möjligheter. Boken kan användas för både pc och Mac.

I boken varvas teoridelar med steg för steg-beskrivningar som är lätta att följa. I de extra övningarna får du arbeta självständigt och pröva dina nyvunna kunskaper. Övningsfilerna till boken laddar du ner utan kostnad från vår webbplats docendo.se.

